

Nr 69.

Av herr **Olsson, Karl Johan**, m. fl., om utredning rörande statens övertagande av enskilda järnvägarnes pensionskassa.

De flesta av Sveriges järnvägar tillhöra enskilda järnvägarnes pensionskassa. Större delen av dessa järnvägar har numera förvärvats av staten. Det är en fråga om tämligen kort tid när även de återstående dit anslutna banorna komma under staten.

Rörande pensionerna vid de förstatligade enskilda järnvägarna gäller nu att de, som pensionerats före förstatligandet, få sin pension från den fristående kassan till belopp som av denna bestämts. Befattningshavare, som pensioneras efter förstatligandet, få förutom pensionen från kassan en fyllnadspension från staten. Över kassan ha statens järnvägar ingen bestämmanderätt.

Enligt 1940 års bokslut ägde kassan en pensionsfond till ett belopp av 138 774 404 kronor, varvid är att märka att avsevärda avskrivningar lära ha gjorts och att medlen äro väl placerade. Hela det pensionsbelopp som utbetalts under tiden 1890—1940, då kassan ägt bestånd, är 49 970 206 kronor. Under samma tid har kassan i ränteinkomster haft 91 932 026 kronor. Det kan i detta sammanhang nämnas att missnöje råder med den pensionspolitik, som kassan hittills bedrivit. Missnöjet är förstäeligt med hänsyn till dels de olikheter i fråga om pensionsreglementen, som nu finnas vid enskilda järnvägarna, dels de ojämnheter som efter förstatligandet uppstå bland befattningshavarna beträffande pensionsförmånerna.

Staten har visserligen inte vid övertagandet formellt iklätt sig andra skyldigheter mot befattningshavarna än att deras förmåner icke skola försämrast. Emellertid har staten redan genom riksdagsbeslut beviljat vissa pensionärer ett dyrtidstillägg för innevarande budgetår med 15 procent. Frågan om pensionerna för befattningshavare vid de enskilda järnvägarna torde förmodligen inom närmaste åren aktualiseras ytterligare, dels genom fortsatt förstatligande och dels genom väntade framställningar, vilka det torde bli svårt att helt avvisa sedan staten i princip medgivit ej blott fyllnadspensioner åt efter förstatligandet pensionerade utan jämväl dyrtidstillägg åt befattningshavare, som pensionerats före förstatligandet.

Av det ovan anförda torde framgå att det ur olika synpunkter är ett statsintresse att pensionsväsendet regleras enhetligt vid de järnvägar som förstatligats eller inom närmaste tiden kunna komma att förstatligas. En sådan reglering kan uppenbarligen inte ske med mindre än att staten övertager enskilda järnvägarnes pensionskassa. Ett sådant övertagande måste självfallet föregås av utredning och förhandlingar med vederhörande. En utred-

ning av detta slag kommer säkerligen att bli tidskrävande, varför det torde vara ändamålsenligt att snarast möjligt igångsätta densamma. Vi få därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära en utredning rörande statens övertagande av enskilda järnvägarnes pensionskassa.

Stockholm den 22 januari 1942.

K. J. Olsson.

John Björck.

Torsten Ström.

B. A. Nilsson.

Oscar Gottfrid Karlsson.